

Szerkesztői iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kérlatok nem adatnak vissza.

KÖZÉRDÉK

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félre . . . 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.
Nyilttér sora 15 kr.

Az erdélyi ref. egyházkerület közgyűlése.

I.

Az erdélyi reformátusok közgyűlésének fontos, a nemzet életébe mélyen belevágó kérdések, melyek tárgyalásai rendén felmerülnek, megvitattást és elintézést nyerne, a felekezeti szempontjával felülemelkedő, általános jelentőséget szoktak kölcsönözni. A közelebbi évek közgyűléseinek tárgyalásait, a conversis és más kétes érdekű financiai miveletek elbírálása mellett, az enyedi theol. akadémia és a Kolozsvárt létesítendő hasonló intézet sorsa fölötti tanácskozások és gyakran szenvedélyes viták tették különösen érdekessé. A jelen évi, szeptember 10., 11., 12. és 13. napjain lefolyt közgyűlésnek is, a vagyoni kérdések mellett, főképen ez a kérdés és az e körül kifejtett nagyszabású debát adott különös nevezetességet. Ennek tulajdoníthatni bizonyára, hogy a kerületi képviselők világi és egyházi férfiak szokatlan nagy számmal jelentek meg a tanácskozásokra. De e kérdéstől eltekintve is, sok érdekes mozzanata volt a közgyűlés tárgyalásainak. Gazdag volt ilyenekben már a püspök és a tanügyi előadó évi jelentés is, melyeknek felolvasása az első napnak képezte, különböző választásokkal kapcsolatosan, érdekes tárgysorozatát.

A püspöki jelentésnek kiváló érdeket kölcsönöztek az elkeresztelések kérdésére vonatkozó reflectiók, melyekben a dunántúli ref. püspök ismert önértékes kijelentéseinek vizhangját véltük hallani. A püspök ama szavai, melyekkel a „pax“ jelszó alatt felekezeti harcot szító primási pásztorlevelet jellemzé és az egész kath. klerusnak az állam suverénitását sértő magatartását elítélte, a közgyűlés részéről általános helyeslésre találtak. A magyar államnak, mondja a jelentés, van hatalma akaratait érvényesíteni és a protestáns egyházakat, melyek ma erősebbek mint valaha és az állami

életnek semmiképen nem ignorálható tényezői, törvény óvta jogaikban megvédelmezni, éppen azért a békét és türelmességet ajánlja cath. testvéreinkkel szemben és a bizalmat a kormány bölcsességében, mert megtalálja a módot a felekezeti- és kulturharc fenyegető veszélyének elhárítására és a jogrendnek fenntartására.

Parádi Kálmán tanügyi előadó jelentése szintén több tekintetben érdekes. Sok irányadó eszmét és életrevaló nézetet vett felszínre. Mély pillantást vet az erdélyi ref. elemi és középiskolák belétele, rámutatva ama kulturára, melyet ezen ősi, nemzeti és felekezeti tradíciókhoz ragaszkodó intézetek ápolnak és terjesztenek; rámutatva ama sajtóságos szellemi légkörre, mely ez intézeteket környezi, a többiekől megkülönbözteti és növekedései között a solidaritást, az iskolai éveken túl is, mindvégig fenntartja. Majd eltér az egységes középiskola actualis kérdésére, határozottan elítélve az állam által tervezett reformokat, a bi- és trifurcatiót és az eddigi rendszer fenntartását sürgetve, főképen az általános jellegű műveltség, a jellem és kedély képzés érdekében.

A vasárnap megejtett felszentelési ünnepély után, mely hatásos és lélekemelő mozzanatokban szintén gazdag vala, kezdetét vette a tulajdonképeni debát, melyet mint fennebb említém, az egyházkerületi közpénztárban szerzett tőkék elhelyezése és a Kolozsvárt felállítandó theologia fakultás tárgyában tett ig. tanácsi előterjesztés hozott fősíntre.

II.

A ref. kerületi közgyűlést ezen évben két kérdés foglalkoztatta kiválóan, a börzejáték és a kolozsvári theol. akadémia kérdése. Nagyon különböző két dolognak látszik, pedig a legszorosabb összefüggésben állanak egymással. Egyik az ok, másik az okozat. A kolozsvári theologia oka a börzejátéknak, hogy a börzejáték azután oka legyen a kolozsvári theologia megszűlésének.

Az ig. tanács jelentést tett a felől, hogy a kezelése alá bizott pénzzel (mintegy 2-3 millió frt) a ft. püspök ur bizonyos börzei manipulációkat folytatott, mi által

több mint száz ezer frt nyereségre tett szert. Ezt kellett megosztani különböző célok között, pl. a kolozsvári theol. akadémiának 56, a kolozsvári leányiskolának 5 ezer frt stb. A vitát gróf Bethlen Bálint kezdte meg, felfejtve, hogy ezen börzejáték az egyházra nézve veszedelmes iserkölcstelen is; a nyereségy szétosztása pedig törvénytelen, mert a nyereségy azon alapokat és állomásokat illeti, melyeknek pénzét a börzén kockáztatták; különben is a megkezdett játék még nincs befejezve s így lehet belőle még veszteség is; mindezek felett pedig hivatkozott arra, hogy a valutarendezéssel a kamaaláb jelentékenyen le fog szállani s így az illető alapok és állomások eddig biztosított jövedelme esőkken, következőleg az elért többletet a bekövetkezendő apadás pótlására kell fordítani. Ezek folytán indítványozta, hogy jövőre a börzejátékot szüntessék meg, a nyereségyt pedig tartsák tartalékalapnak. — Az indítvány védelmére keltek: gr. Bethlen Gábor, Csató János, Dósa Dénes, Szabó Samu, Sándor József. Az utóbbi annak bizonyítására, hogy a legbiztosabbnak látszó börzespekuláció is bukhatik, hivatkozott a Bontoux esetére, mikor a legelső papi és világi fejedelmek, a leggazdagabb oligarchák szövetkeztek a börzejátékra s mégis néhány nap elég volt a leggyalázatosabb bukás létrehozására. Tehát, — mondá — bármily magas véleménynyel legyünk is a ft. püspök ur fiánzképessége és börzei szerencséje felől, csúhatatlannak még sem tarthatjuk. Azonban a ft. püspök ur biztosította hieit, hogy az ő börzei miveletei nem börzejáték, hogy az alapoknak és állomásoknak az 5 percentet állandólag biztosítja. Hiába kérdezték, hogy mi b o l ? a felelet elmaradt, de azért a többség kívánság szerint szavazott.

Azután jött a kolozsvári theologia. Erre megszavazták a már említett 56 ezer frton felüli az államsegélyből svi 2500 frtot az erdélyi közalapról 2000 frtot, az erdélyi házi pénztárból 1000 frtot, elveszik azon ezer frtot, mit az enyedi theol. akadémia konviktusára adtak volt és azon 500 frtot, mit az enyedi tanító-képezde konviktusára adtak az élő tőkéből; elveszik a papiözvegy árvái alapról azon 500 frt segélyt, mit a garasos pénztárból adtak, elvonják a külföldre menő ifjaknak szóló alpot stb sbt, — ellenben számításba vették, hogy 20 theologus fizet évenként 100 frtot, 20 pedig 50 frtot, s ez ujra 3 ezer frt jövedelem (?). Ilyen formán kijött, hogy van már évenként 13 ezer frt s még csak 6 ezer kell, hogy 19 ezer frt évi költségvetéssel kőszlegyen a kolozsvári theologia, mely különb leend mint a pesti, évi 30 ezer frt költségvetéssel! Ezen 6 ezer frtot kéri az egytetemes Zsinattól. El-

TÁRCZA.

Zsiga bácsi.

Németből ford. a.

VIII.

(Folytatás.)

E pillanatba lépett Margit a terembe. Rövid gondolkodás után csak azért is az ablak mellé ment, hol a két fiatal ember volt. Burg kissé jobban felnyitotta az ablakot és mondta: „Ne tartson magán beszédet kisasszony, mert hallgatódzók vannak.

„Jó hogy tudom,“ felelt Margit, feléje fordulva és így egész közel szembe látták egymást. „A tekintet,“ gondolta a leánya még a régi és azt hiszem most is képes lenne torzképeket rajzolni.

Burgnak ezen gyerekkori büne, most hirtelen nagyon mulatságos színben tűnt fel neki, arcát kezeibe temetve csendesen nevetett, csak Wandának egy kétségbejött accordja riasztotta fel.

„Kisasszony nem játszik?“ Margit tagadólag intet. Barátnője nem játszik rosszul, van valami rokonszenves a játékában, a mi legalább nem fűz el, mert különben a zene engem el fűz.

„Ah!“ kiálta fel Margit és egy fájdalmas pillantást vetett Burgra.

„Ne itéljen el kisasszony“ kérte, ne tartson rosszabbnak, mint a milyen vagyok, gondolja el, ha egy embert zsenge gyermek kora óta a legkitünőbb zenével kineznek, mialatt az ő szive egy más művészetért lángol, a melyet szintén elösmertnek és pártoltnak óhajtott volna látni és igyekezett azt érvényre hozni, de nem, náinuk otthon

csak a zene volt, kimért, mintaszertű zene, a melyet elejétől végig meg kellett halgatnom, s a mely oly pontosan volt elé adva, hogy kizárt minden melegséget, szenvedélyt, eredetiséget. Akkor bosszút esküdtem annak az unalmas pontosságának és azért tetszik nekem a Wanda kisasszony játéka.

Művészietlen, nem kíván figyelmet, olyannak mutatja magát a milyen. Az ember tele hibákkal még mindég érdekesebb, mint az ember lélek nélkül.

„És akkor lélek nélkül játszott? kérde Margit.

Nekem legalább ugylátszott, vagy csak megrögzött voltam, mivel az én saját teremtés vágyamat magamba kellett zárjam. Keservesen esik az embereknek, ha a hajlamát és tehetségét el kell tagadnia.

„Igen, igen,“ ah milyen igaz és lelkebe hozzá tette: te szegény félre ösmert fiu a torz képek nagyon is megillettek benünket. Wanda e pillanatba vissza fordult s a mint meg pillantotta a két ifju lényt egymásmellett, felugrott a zongorától, becsapta, hogy egy zugott belé és kifutott a verandára.

„Oh te izetlen kópé!“ szolt Pluto felibe hajolva; azután Burghoz fordult és együtt mulattak; a hold fényénél a legneveltségesebb torzképeket vágva, igyekezve egymást a pajkosságban felülmulni. Margit az ablakhoz támaszkodva nézte őket. Burg tekintete mindegyre vissza tért a bájos gyermekre. Az ügyvéd Margit mellett állott az árnyékban, időnként egy-egy szol intézve hozzá. Így álltak a dolgok a mikor Zsiga bácsi a verandára lépett jelenteni, hogy a lefokvés ideje elérkezett.

„No megint szépen vagyunk,“ sóhajtozott magában ugy látszik Amor ellenem esküdött! „jó éjt,“ szolt hangosan, jöjj Margitka, jó éjt Burg — hóbotos, vaksággal megvert fickó, mormogta fogai között. Legszivesebben

felpofozta volna. Miért kellett Wandának ugy megszoritani a kezét! és Margit felé pedig olyan komolyan és mélyen hajtotta meg magát, mintha ez a gyermek legalább is nagymama lenne — Fürst természetesen sugdosott valamit és az ajtóig kísérté.

„Menjete a pokolba mindahányan vagytok bolond, legjobb szándékaimat felforgató népség, soha ez életbe nem játszom többé a gondviselést!“

A leányok hallgatva követték a doktort; máskor mennyit tudtak csacsogni, suttogni, kacagni az uton és ma semmi sincs abból. „Jó éjt,“ szolt Wanda és ő is szobájába akart menni mint Margit, Wassilikáné szokás szerint csak éjjelkor távozott a salonból.

„Jó éjt Zsiga bácsi,“ fordult Wanda a doktorhoz.

„Aludjék jól gyermekem! Margit meg állott Waanda haragudott Fürstért, azt jól tudta, de mit tehetet ő róla, hisz oly szivesen megmondta volna nek: Fartsd meg a Fürstódet, — nem irigylem tőled, — csak hagyj meg nekem a jegyesemet. Rendesen fűsvénykedett a kényeztetésekkel, ma megölette és megcsókolta barátnőjét.

Az idő kedvezett utassainknak. A következő napot a szabadban töltötték. Burg mindenkivel azt tett a mit akart, Wassilikáné szavaiba oly erőlyesen vágott közbe, hogy ez bámutában elvesztette történetének fonalát.

Hanem Zsiga bácsi legnagyobb bánatára az ifjak közötti viszony, még mindég azon a visszás, türhéletlen ponton volt mint előbb, sőt ugy látszott, mintha Burg akarattal kerülne Margitot. A leánya szenvedet ez alatt, de magába folytva, csendesen viselte buját. Hiszen ő azt nagyon jól értette, hogy egy olyan fiatal ember, mint Frigyes, ki annyi sok szépet és nagyszerűt látott és tapasztalt már az életbe, nem találhat gyönyörűséget az ő társaságában. Miről tudott ő beszélni? Hiszen eddig nem

lenindítványt adott be gróf Bethlen Gábor, kívánva, hogy azon alapokat, mik eddig a szegény egyházak, papok és tanítók felségélyére szolgáltak, mint az államsegély, köz alap és házi pénztár, eredeti rendeltetésétől ne vonják el és tiltakozva az ellen, hogy az enyedi főiskolát gyengítsék a theol. és tanítói konviktusra szóló adományok elvonása által; kifejezést adott azon aggodalmának, hogy kerülő utakon ugyanazon célt akarják elérni, mit az egyházkerület 3 év előtt csaknem egyhangulag visszautasított volt, t. i. az enyedi akadémia megszüntetését, illetőleg átköltöztetését. Ezen indítvány mellett szólott Csató János, gróf Bethlen Bálint, ki azt is demonstrálta, hogy évi 80 frt nem elég egy theologus ifju fenntartására. Szahó Sám, Dósa Dénes, ki indítványozta az egész kérdésnek napi rendről való levételét, miután az első és főszükség nem egy újabb theol. akadémia, hanem a papi állomások javítása s nem a tudományos képzettség az mi papjainknál hiányzik, hanem az energia, a buzgóság, mit alánym a súlyos szegénység. Külön indítványt nyújtott be dr. Kovács Ödön, mely szerint — tekintve, hogy egy a jelenleg meglévő theol. akadémiáknál egy külterjedeleme mint belső értékre nézve (extensive és intensive) k ü l ö n b theol. akadémiának felállítására anyagi erőnkent csaknek túlháladó áldozatokat kívánva;

— tekintve, hogy az ig. tanácsai inóitvány által tervezett theol. akadémia berendezése sem extensiojára sem intensiojára nézve a meglévő theol. akadémiáktól lényegesen nem különbözik, és az a mozzanat, mi a különbséget alkotja, t. i. az egyetem i k a p c s o l a t sokkal tavolabbi és lazább semhoggy alkalmas közegül szolgálja (akár a tanárookra, akár a tanítványokra nézve), azon motimovox és szellemi kincsek közvetítésére, melyek az egyetemi helyzettel valóban együtt járnak és a meglévőktől generice különböző intézet csakis a rendes egyetemi prot. theol. fakultás volna;

indítványozza, hogy az e. k. közgyűlés kérje fel az egyetemes zsinatot, hogy az ágostai testvéregház egyetemes zsinatával karöltve működjen közre, hogy a magyar állam a kolozsvári — ugy is még esonka, mert a theol. fakultást nélkülöző, — egyetemen az egyetemi oktatás kiegészítése, a protestansok méltányos érdeke, mindenek felett pedig a nemzeti irányu köznevelődés szempontjából rendezzen be egy egyetemes protestans theologiai fakultást. Egy ilyen intézet aztán igazán különb volna a meglévőknél s e mellett az egyetemes egyháznak már csak az ifjak ellátásáról kellene gondoskodni. jól berendezett internatussal, konviktusokkal és ösztöndíjakkal. Ezen indítványt támogatta Makkai Domokos, gróf Bethlen Bálint és Sárkány Lajos. Az ig. tanácsai javaslat mellett szólott ifj. dr. Szász Károly, ki gr. Bethlen Gábornak adott leckét a magasabb szónoki előadás kiválalmairól, Bartha Lajos, ki Dósalval szemben tett bizonyítást arról, hogy egy kissé magasabb tudományos képzettség bizony ráférne némely papra; végül különös engedéllyel felszólt Berde Sándor és megmagyarázta Kovács Ödönnek, hogy mi az a special kollégium. Szavazásra menvén a doloz, elfogadtatott nagy többséggel az ig. tanács javaslatát, azután szavazásra tüzetett Kovács Ödön indítványa, mely némi vonakodás és kapacitáció után egyhangulag elfogadtatott. Persz ebből az következik, hogy ha az állam hajlandó lesz magán az egyetemen ege egyetemes prot.

érdekelte őt semmi más a zenénél. Csakis mostan, életének legújabb szakában lett világos előtte, hogy milyen szük látköre volt eddig. De nem akart tovább így maradni. Mindenben akar részesülni, a mi szépet és nagyszerűt a világ nyújt és különösen Frigyes művészete iránt fog érdeklődni. Ne járjon többé úgy, mint gyermek korában, mikor megmen érte kellett élnie, a Frigyes érdekei legyenek az övéi is, méltó társa akar lenni. Társa? ez a szó megdöbbenetette, vajjon egyáltalán a kis Margit kedves volt előtte valaha? Gondolt-e néha rá? Bizonyára nem, mert különben meg kellett volna ösmerni, hiszen ő is megösmerte. És most a büszkeség érzete támadt szívében. Vissza emlékezett Frigyes szavaira, az ember hibával telve még mindig jobb, mint szív és lélek nélkül. Ezzel ő reá célzott.

„No meg állj! megfogod te még ösmerni Margitot!” Frigyes! beszéljen nekem művész utjairól tanulmányairól munkáiról, szóval mindenről, a mit látott, tapasztalt, s olyan szegényen, de a mellett kedvesen tudott kérdezni, s oly gyors felfogása volt, s oly értelmeesen tudott figyelni az ifju elbeszéléseire, hogy a festő alig tudta nélkülözni társaságát.

Egy forró nyári nap következett; a verandára tüzött a nap oly hevesen, hogy senki hosszabb ideig ki nem tarthatta. Elhagyták a házat s a fenyők árnyékában akarták bevárni az ebéd idejét. Burg ajánlotta a tervet. „Milyen jó itt lenni,” szölt és lehevert a fűbe. „Csak pad nincsen,” panaszkodott Wassilkáné. „Hát okvetlenül szükséges, hogy mindenütt egy olyan négylábu nemlény disztelemlise a helyet?” Plaidjélt kérem, öreg barátom — így, már most tessék helyet foglalni, — hiszen egy padot hasonlítani sem lehet az ilyen trónushoz.

theol. fakultást állítani fel, akkor önként elesik a másik mesterkelt és erőszakolt terv. Bizonyára ez volna a legördvösebb és köz megnyugvással járó megoldás,

III.

A közgyűlés emelkedett hangulata és élénk érdeklődése e két meritalis kérdés elintézése után annyira megcsappant hogy a tárgysorozat többi pontjait már minden vita nélkül és rohamos gyorsasággal tárgyalta le; helyesen szólva: nem is tárgyalta, hanem egyszerűen elfogadta az igazg. tanács előterjesztéseit. Pedig volt ez előterjesztéseknek olyan ága is, mely méltó lett volna az érdemleges tárgyalásra és jogi szempontból itélve — talán mási megoldást igényelhetett volna. A Bethlen kollégium előjáróságának azon kérését, értem, hogy a kollégium pénztárából járó 779 frt 80 kr püspöki fizetés — pótlék tovább kiszolgáltatása beszüntetessék. Egy korábbi közgyűlés e fizetés beszüntetésének jogosultságát elvileg kimondta volt, de határozata érvényesítését azon időre halasztotta, midőn a Baldaesi alaphól nyereadó püspöki fizetés-pótlék az enyedi iskola áldozatát feleslegessé tenéi.

A Baldaesi alaphól ma már kijár bizonyos összeg a püspöki fizetés pótlására, de ama közgyűlési határozat realizálása, mely Bethlen kollégiumot egy súlyosan érzett teher viselésétől szabadítaná meg, mégis elmaradt. Általán igen kevés energiát tanusit a közgyűlés az önkényeskedésre hajló központi hatalommal szemben. Igen kényelmésnek találja, hogy az igazg. tanács elvégez helyette minden fontosabb munkát és számára nem tart lenn egyebet, mint előterjesztéseinek — megszavazását. Aunál nagyobb érdem illeti meg az oppositio kicsiny de lelkes táborát élén a Bethlenekkel, Kovács Ödönnel, kik a központi kormányzat szédületes gyorsasággal rohanó kerekét még megakasztják és helyes irányba terelik, a mint a jelenlegi közgyűlés alkalmával is tették.

Virágháti Farkas emlékirata 1860-ból.*)

Nagynyed városa közérdekében teendő javítások és annak szépítése iránti nézetek.

15. Eszközleendő tagosítás esetében, célszerű lenne: a b a r o m v á s á r t v á r o s k ö z l e b b e n a h a t á r r a t e n n i. Oly móddal: hogy e végre állandó terjedelmeshely szakaszatnék, mely 2—4 egyenlő egy-mástól sánolatok és ellankerítással elkülönített részekre osztva, míg egy rész baromvársári nyilt térül szolgálja, többije verélnetnék — így lehetne az egy, évenkénti ingyen trágya mellett, vetésforgók szerint váltólag használt dusan jövedelmező kis k ö z g a z d a s á g i t é r.

Ugyan ennek közelébe lenne kimérendő: egy d i s z — e p e r f a i s k o l á u l használandó kert, miről a tagosítást megelőzően és gondoskodni ideiglenesen szükség lenne.

*) Virágháti Farkas Nagynyed város főjegyzője 1867. nov. 11-én halt meg. Emlékirata nagy részt még ma is időszerű, mivel az abban fejtegetett életrevaló eszmék nagy része a jövőtől várja megvalósítását. Vajha sikerülne e közzététel által egyik-másik eszme megvalósítását siettetnünk, vagy legalább elmékedés és megbeszélés tárgyává tennünk. Ez is jobb a tétlen lemondásnál. Szerk.

„Lám a nűvész!” mosolygot a lengyelő. Az ügyvéd is nagy óvatossággal leterítette felső kabátját és leült. Margit kissé távolabb egy levágot fenyő törzsön foglalt helyet. Wandának azonban egy filés sem tetszett, utóljára pajkosságból nem tudott egyebet tenni, mint egy marék fa levelet és fűvet szórt a festő arcába.

„Minden kigondolható módon fáradozom.” — szölt Wanda, — hogy a mi jól meg gondolt ügyvédünket egy kellemes helyzetbe képzelhessem, de lehetetlen. Azt hiszem előbb megtörténhetnék, hogy a Bigi a feje tetejére álljon.”

„Én a bureau embere vagyok, ez pedig a Muzsa gyermeke; kit az élet száraz karmai megkíméltek.”

Frigyes szemei Margiton pihentek.

„Szépen megkíméltek,” mormogta keserűen.

Wanda Plutó mellé telepedett. „Te kedves, merer szörnyeteg” suttogta az állat fülébe, „gyere békülünk ki” és a kutya kíséretében elindult a hegyen felfelé, az ügyvéd is követte őket.

Burg, Margitához közeledett. Menjünk mi is fellelő? Kérdő lágy kellemes hangon, milyenen Margittal rendesen beszélni szokott.

Margit igenlőleg intett és felemelkedett. Arcát bitor borította. Burg reá nézett és úgy érezte, mintha a pirosság az ő arcát is ellepte volna. Halgatva lépdelték egymás mellett.

Wassilkáné a doktorhoz fordult: „Elbeszéltem már, hogy milyen ünnepeket szokott a férjem rendezni, mikor haza megyek?” Ha elbeszélte-e? De Zsiga bácsi örömtelten bölintgatott fejével és hagyta őt beszélni. Főnt a párok most az ő szíve kívánsága szerint sétálgattak. „Oh” gondola, a világ minden regényét meg halgatom, csak a főregénynek legyen jó vége!

16. Addig is mig egy ily tagosítás életbe lépne, szükséges lenne: a s z o m s z é d f a l v a k h o z v e z e t ő s z a b á l y o s i r á n y u u t a k k i m é r é s e, ugy szintén azon h a t á r u t a k s z a b á l y z á s a, melyek tagosítást megelőzően állandósíthatók, mindnyájának jó karban tartása mellett.

Ily határuk: a Mirisziló-utca végétől szőlők alján a Bükkösög és Mellős végig, a Gálpority és Merzai szőlők alatt a véghernyáig és a Gelepen alatti szőlők alatti hasonlóan más a szőlők köát vezesők.

Megengedhető kimérés által felmaradó pusztá részek eladása becsár mellett, a reá rugó szomszédoknak, a készitési alapjává, mind szintén a felméréssel utba mért szőlők vagy gyümölcsös részeket kisajátítása a mondott alaphól, e részben is követvén azon elvét, hogy magánosok által elfoglalt részek hatóságilag visszavetessenek.

17. V á r o s i g a z d á s z a t u n k e g y i k f ő á g a a s z ő l ő m i v e l é s. Ezt érdeklőben, a szőlőhegyek, a fennebbi szabályzat által kimért utak mentén, állandó s megszabott alakú lehetően eleven vagy más alkalmas kerítés által, de minden esetre jó karban tartandó gyepekkel körülvendők. Szükséges intézvény lenne — a s z ő l ő p á s z t o r o k s z á m á r a á l l a n d ó l a k o k — építése, a régebbi is létezett szőlőszeti-rendőrszabályzatok megújítása s azoknak korigényeihez alkalmazása mellett teljes szigorral életben tartása.

E nélkülözhetlen, megelőzőleg intézkedések által az érdekeltek természetményei biztosítva, kedvet nyereadnak további költséges javítások tététeré, s e hanyatlásnak indult gazdasági ág lassanként felvirulna, ha figyelem tárgya leend. Vincellérházak emelkednének, s egy állandó szőlőmives munkás-osztály képződnek, mi nélkül okszeresen vitt szőlőmivelés nehezen küzdhető.

A szőlőmivelés fontossága ugy — Erdély hazánkban, mint főleg a testvér Magyarhonban, gazdasági egyletek, mint mint szintén magánosok által, annak főtermelését célzó törekvéseiben országosan nyivanul, hogy borászati ösmerekek alapján boraink a külföld piacaira szállíthatván világkereskedés tárgya legyen.

E törekvések nem most hanem jövőben reményt nyujtanak mikép a szőlőmivelés lendületet nyeread, s érdeklőnkben áll: hogy jelzett javításaink, a kedvező pillanat megjöttét készen találja. Enyed nemcsak maga terjedelmes szőlőhegyeket bir, hanem egyszersmind szőlőhegyekben gazdag falvak központja. S természetileg van e környék borkereskedelme szíveül kijelölve.

18. Mint mezőgazdasági javítás teendő lenne, főleg a város alodialis réteit illetően: a Búdösküttől a Marosig terjedőleg, mind szintén a Sószeeki suly nevezett Incédi körüli ingoványos helyeknek e g y s z e r ú s á n c o l a t o k k a l é s k ö z l ö t t l e c s a p o l á s a.

Léjt méret szerént tett ily sá:cok azon helyek alacsonyossá — (Drainirung) javíthatásának, elmulhatlan előzménye.

A városhoz közelebb fekvő alodialis rétek trágyázására fordítatknék, az évenként kihordandó árnyék-széktrágya — miután magánosoknak, e szükséges trágya szerzőlhasználását balítélet nem engedi. Ez által a mellett, hogy a rétek termékenysége növekednék, ez undor gerjesztő anyagok u ca végén, s patak menténi rendezlen elszórása megszűnne.

A párok küönböző utakon mentek. Burg és Margit a hegy széles hátán állottak meg és halgatva szemlélték az alatt elterülő sötétkék tó vizét. Végre Margit megtörite a csendet.

„Olyan komoly lett egyszerre, mire gondolt?”

Frigyes oly leplezetlen öröm kifejezésével nézett a szemébe, hogy a leánya szinte megijedt és bátoratlanul kérdő: „Talán szerénytelen voltam?”

„Margit, szerénytelen, óh Istenem, jövőmre gondoltam, a mi nem éppen rozsás.”

„Hogyan!” kiálta fel Margit, nem művész ön? s ez nem annyi mint az egész világot birni?”

„A nagy világot,” válaszolt elkrseredve, csakhogy nekem alig jut osztályrészüll egy oly kicsiny pont hol tagjaimat „ki nyujthatom.”

„Azon embereknél, hol annyit zenélnék?”

A festő igenlően intett. „Honnét van az,” szölt rövid szünet után, hogy kegyedhez mindég ugy a lelkeimből beszélek? Nem tudom kimagyarázni azt az érzést, a mi a jelenlétében elfog.

Margit fejét kissé elfordította s a festő szeme a leánya finom, nemes profilján nyugodott. Egyszere a fejéhez kapott.

„Igen, oh igen! Kiálta. Ugyvan — Margit kegyed a szebb, a nemesebb képmása egy lénynek, a kit — a kit — és itt ajkába harapott, s nem akart többet szöllani.

„Margit azonban halkán kérdő:

„Mi köti önt azon emberekhez, ha a velük való lét oly elviselhetetlen?”

„A hála,” felelé,

Margit csendesen lehanyaltott a fűbe, arcát kezébe temelve gondola: Tehát való, Frigyes soha sem szererte őt! Burg nem képzelhetne, mi idézte elő a fiatal leány felindulását, szeretett volna beszélni, de mintha torka össze lett volna szorítva, egy szót sem tudott mondani.

(Vége köv.)

Vagy, mind szépit állandó sánok las helyeket nem szokott szappangyártassanak — v a g y megvetve.

Vizak hanem

A köz minden tek bir a vizak olyan régiebe jelent gunyolap 31. legű zéseket is o söt igénytele szor is jól a mert a „me tetben ninc szokások szellem mis látszik egy Személyt éz ással nehez

A vár naszának m az itelligent Az ur főbb pontra Tenni megkivánja, lebb az ors tisztában lé jobb!? Aztá megszűnteté Ott va dezése az e kés utoni e leuség lecsi

A für utcaikon jár alírt összeg kamatoztassa

Az ut meg arról s a piacon le számára me s onnan kij időben még En m lom és pap kolerás időt tett ugyan

Vanna lódnak, söt szűnjék, meg gyűlésre jól azért, mert

1. Eg vánitassék n náltattak e csak egysze ból, mit ny magasztos n kintve, káro

2. Eg csolta többé nagyközsegg községek h nyer, mint által. Aztá

Alsóféherme gyarapitassé balázsalvi e jon, hogy ig az illető szo hassanak és nél tovább,

Politikából is ez

3. Az tali öszefüg nyéhez csat zakna rend fűstöltések gyen egy g E kön

Vagy, ha ez ki nem vihető — úgy mind egészségi mind szépiési szempontból egyiránt szükséges — e végre állandó sáncolatok s élő fákkal körzött, gödröket oldalas helyeket jelölni ki, hová ez — és más felhasználható nem szokott trágyaszerek minő: timárcser — fűtés és szappangyári hulladékok, eldöntött állatok csontjai stb. hordassanak — mi által jövőben egy állítható poudretta, — v a g y v e g y t r á g y a g y á r alapja lenne megvetve.

(Vége köv.)

Vizaknát nem kell mentire hagyni, hanem jövőjét s fokozatos felvirágzását biztosítani kell!

A közelebb történetek véve, a lapok után is sok minden tekintetben a tisztelt olvasó közönség tudomással bír a vizaknai viszonyokat és helyzeteket illetőleg; nem olyan régiben a „Tribuná”-ban (1884. sz. 82. 99.) megjelent guonyos cikkeket is még el nem felejtette; e becses lap 31. legkivált pedig a 35. számában is oly megjegyzéseket is olvasunk, mely miatt vér szökölt ábrázatunkba, sőt igénytelenségem még refutatot akart írni; de másodszor is jól átolvasva az iratokat, le kellett a tollat tennem, mert a „megfelelő tevékenység” valóban minden tekintetben nincsen meg, de megvannak a falusi állapotok és szokások stb. A város stagnál nem haladhat el bizonyos szellem miatt, mely mint eredendő bűn átszarmazik úgy látszik egy pár évtizeden át azokra, a kikre nem kellene. Személyt én nem hibáztatok, csak városunkra lidere nyóással nehezülő veszedelmes szellemet.

A város lakosságának igen nagy része e fölötti panasznának már többször adott hangot ide-oda irogatásaival; az intelligencia egy része is várja a megváltót.

Az uralkodó szellem minden tekintetben már a legfőbb pontra vitte a bajt!

Tenni kell! Ezt egy non putaren előfordulása is megkivánja, de megkivánja a közigazgatási ügynek közelebb az országgyűléseni rendezése alkalmávali előleges tisztában lével tekintetben, hogy miképpen Vizaknára jobb!? Aztán megkivánja a sok zür-zavar s kényes ügy megszüntetése is, mely most összhalmazva forrong!

Ott van a regáló-ügy rendezetlen állapotának rendezése az egyházakat véve. Ott van a legelő ügynek békés utoni elhagyatása. Ott van az általános megelégedetlenség lecsillapítása.

A földönvendég panaszkodik, hogy esős időben az utcákon járni nem lehet, nincs kövezés; sőt a kövezésre aláírt összegek is nem szedettek fel, hogy bár legalább kamatoztassanak.

Az utas szidja a vizaknai szomuru viszonyokat, hogy még arról sincs gondoskodva, miszerint a város végén és a piacon legyen olyan vendéglő, a hol az utasok szekerei számára megálló szín volna, mely alá könnyen bemenni s onnan kijönni lehetne; sőt legkivált azért is, hogy téli időben még szobát sem kap.

En magam is már eleget zugolódtam, hogy a temp-lom és paplak előtt ne engedessék meg az etetés. A mai kolerás időben félni lehet még kolerától is, mely ügyben tett ugyan a város, de még nem elég erőlyesen.

Vannak olyanok, kik a város adóssága ellen is zugolódnak, sőt hogy a város adóssága annál könnyebben megszünjék, még változtatásokat is akarnak tenni az országyűlésre jól felszerel felirattal. A baj idáig ki nem tört azért, mert három felé ágazók a vélemények.

1. Egyik azt mondja és javasolja, hogy Vizakna nyilvánítások nagyközönségnek, sőt egyes alkalmak fel is használtattak e tekintetben a döntő lépéseket megtenni. En csak egyszerűen nagyközönség nyilvánítások sok szempontból, mit nyilvánosság előtt fel nem fejtettek, úgy Vizakna magasztos missióját véve, mint a vármegye érdekét is tekintve, károsnak, sőt veszedelmesnek tartok.

2. Egy pár tekintélyes vármegyei egyén azt tanácsolta többeknek közlünk, hogy Vizakna nyilvánítások nagyközönség „vizaknai szolgabírói járás” címén némely községek hozzászólásával, mert ezáltal a város többet nyer, mint a költséges és kevés joggal bíró magistratus által. Aztán politikai szempontból is szükséges, hogy Alsófehérmegye e vidékén a szolgabírói hivatal egygyel gyarapíttassék. A szorványosan fekvő sok község kis-nyedi, balázsfalvi és vizaknai szolgabírói járás között megoszoljon, hogy így mindegyik járásban kevesebb község levén, az illető szolgabírák annál nagyobb figyelmet gyakorolhassanak és erőlyt fejthessenek ki, mire úgy látszik minél tovább, annál nagyobb szükség leend.

Politikai szempontból, sőt a város jól felfogott érdekében is ezen javaslat kivitele nem volna rossz!

3. Azonban, tekintve Vizakna szép multját, a multali összefüggést, én inkább hajlandó volnék azok véleményéhez csatlakozni; kik azt mondják: maradjon meg Vizakna rendezett tanácsú városnak, de az eddigi szellem fűstöltsésk ki, az eredendő bűnök töröltséssenek el s legyen egy gyökeres változás.

E könnyen megtörténhetik.

A mint többen beszélük, köztisztvisletben álló polgármesterünk, miután jeles képzettségű egyetlen fia Székess-fehérvárt tanári állomást kapott, magát nyugdíjaztatni akarja, hogy a család Székessfehérvárt együtt lehessen. Ha ez való, főtől talpig becsületes és jólelkű polgármesterünk három évtizeden tuli há szolgálatát figyelembe véve, megérdemli, hogy a nyugdíj adásnál több figyelembe részesüljön, mint az eddigi nyugdíjazásnál történni szokott.

A hogy a nyugdíjazási eset megtörtént, a polgármesteri állomás helyettesítését a tanácsokra bizván; a sok kényes ügy elintézésére pedig egy erőlyes vármegyei tisztet, vagy főispáni bizost küldének ki, vagy ha az illető intéző bizottság tehetné, hogy polgármestert küldjön ki e célra; Novák Ferencz ó nagyságát kérném fel e tisztség elvállalására, legalább minden két hétben egyszeri Vizaknára átjárásra, hogy az ő teremő, rendező, böles, tappintatos és erőlyes vezetése alatt minden szünjön meg, a minek megszűnnie kell s minden létesüljön a minek létesülnie kell s miután minden kényes ügy el igazított, miután a Gyulafehérvárt a Novák ónga által behozott szellem és előhaladás, tevékenység lelke Vizaknába behelhetett, akkor ejtetném meg a polgármesteri állomás betöltését választás utján.

Ha ez meg nem történik, akkor kevésbbé fogunk előbb haladni, mint eddig; mert az eredendő bűn, a téves irányú vizaknai szellem kiirtva nem lesz. Ennek pedig változni keil a kor haladásához mérten.

Ha ez meg nem történik, akkor minden historiai szép multhozi ragaszkodásom dacára is a város jól felfogott érdekét szem előtt tartva, kénytelen leszek — ha felszólítottam a II-ik pont alatti tervnek pártolója lenni!

En a közlegelő ügyének is békés és legűdvösebb módjoni elintézése tekintetében is őszintén nyilatkoztam nyilatkozatomat 1891. dec. 9-én jegyzőkönyvre vétettem melyben oly javaslatot adtam be, mely minden érdekét kielégített volna, de nem fogadtatott el. A zavar a más véleménye elfogadásával már meg van, a mint azt megjövendöltem. A fennirtak tekintetében is, a nyilvánosság előtt véleményemet őszinte hazafias jóindulat és érzellemmel bátor vagyok közölni s így a felelősséget, mint virilis képviselő az eshetőségek tekintetében magamról s özv. Veres Ferenczről is, kinek virilis képviselőségében megbizottja vagyok, elhárítani.

Méltóztatnak az ügyhöz tárgyilagosan hozzászólani úgy a nemes vármegye, mint Vizakna városa igen tisztelt vezérterfiai közül. Végzetlenül örvendeni fogok, ha Vizakna városa úgy falusi állapot, kényes ügyei megszüntetése, mint szebb jövője megteremtése s szép missiója biztosítása tekintetében jobb, célravezőbb módozatot nyujtanak.

Szentkatolnai Bakk Endre.

Ö. T. O.

A nagyenyedi önkéntes tüzoltó egylet által f. hó 11-én különböző versenyekkel összekötött mulatság pompásan sikerült.

Már kora délután kezdett az érdeklődő közönség a sétatér felé vonulni. Pont három órakor a tüzoltó egylet zenekarával együtt diszmenetben fölvonult s ott a szokásos parancs kiosztása után kiki rendeltetéséhez ment.

Legelőször is a pályabíróóság választatott meg Papp Gyula és Kis Károly személyében, erre megkezdődött a birkozási verseny. Versenyzett 8 pár, nyertes lett Gálfi Dénes és Báres Gábor. Az írek versenyét szintén 8 nyertes meg ügyességükkel; ezután következett a futó verseny négyzseri indításban, nyertesek lettek Szilgyártó György, Gálfi Dénes, Dózsa János és Keresztesi József. A fáké-törési mulatság versenyben Vári Béla és Bajer Frigyes. A szamar versenyfuttatásban Telegdi József és Háp Albert nyertek. A zsákba futtatási versenyben elsőnek érkezett be Somsai Jenő, másodiknak Tadiacs István. A szépség-verseny díjját Toth János, a csúlságát Szász János nyerték el, az árbc mászásnál a 2 frtos tallért Csegezi Gyula nyerte el több társai ellenében éjféli fél 12 órakor. A kitzúztó versenyek elég jól lettek rendezve, csak hogy több gondot kellett volna fordítani a nagy közönségre, hogy azok mindent láthattak volna; jó lett volna a verseny helyet is jobban körülzárni és nagyobb helyről gondoskodni úgy a nézők, mint a versenyzőknek; ezért nem is sikerült teljesen minden, így például a lepény meg a páncó és virli evési nagyszerű versenyek, mert mikor ezen vidám versenyek megkezdődtek volna kitört, az amugy is minden verseny-nél mutatkozó, érdeklődés és lökdösés, volt ott zürzavar, még oly nagy, hogy a versenytárgyakat, miután azokat a kíváncsalomnak megfelelően nem tudták elnyaralni, a szó szoros értelmében megtámadták és mind fölszidosták a közönség óriási nevetése közben. Ezen versenyekben a többek közt egy nagyon jó epizód is történt, ugyanis egy versenyző, kinek annak módja szerint le volt kötve a keze, egy pár virsli leszakasztott és azt elkezdette nyelgetni, de erre egy másik gyerek a szájából kikapta a szájával és elkezdett futni, a másik utána, de a mikor utolérte, már az illető megette a finom szakmányt.

Ezekután elkezdődött a tánc, mely 11 óráig tartott, a táncközben osztatott ki a csárdás versenynek 2 díja is Egresi Ida kisasszony és Bertlef József ur között, kik a csárdást ugyancsak ropogósan járták. A négyeseket 60—70 pár táncolta. Mig a táncelőre a tánc járt, künne az asztalok között megindult a poharazás jó bor és tordai pecsenye mellett, ugyszintén a tüzoltók vacsorája is, melyhez tek. Müller Mihály, Papp Gyula és Scheidel József urak adták a bort, volt ott áldomás, irás és pohárköszöntés, egyszóval minden, a mi egy jó mulatsághoz szükséges. Még le kellene írnom a jelen volt hölgyek és urak szép koszoruját,

de ezt nem teszem, mert amugy is mindenkinek emlékében van, ugyszintén nem írom le az anyagi sikert, mert arról a parancsnokság e becses lap más helyén ugy is beszámol, de azt hiszem hogy azt itt is elárulhatom, hogy a tisztajövedelem meghaladja a 100 frtot. A versenyek fődíját tehát szépen megnyerte egyletünk.

Ö. T. O.

Színészetünk.

Ismét eltelt egy hét és most már, ha nem is fényes, de tisztességes látogatottságról tehetek jelentést. Talán közönségünk is belátja valahára, hogy szükséges a színészetet pártolni, csak attól félek, hogy majd akkor színészek már nem lesznek itt. Azonban hadd számoljak be a hét repertoírjáról.

Szombaton szept. 10-én „Brankovics György,” Obernyik nagy hatású 5 felvonásos történeti tragédiája került előadásra. — Eltekintve stól, hogy a darab fényes kiállítású színpadot igényel, nagyon szépen lett bemutatva, különösen kitűnt Kovács, mint a címszereplő, a kinek különben jutalomjátéka is volt. Jól megállották helyüket H. Váradi Róza (Mara), Heltai (Amurat), D. Örsi Aranka (István) stb. Közönség elég szép számmal.

Vasárnap szept. 11-én K. Lorényi Antal: „Nehagyd magad Slézingert” 3 felv. énekes bohózata adatott. A darab meséje koptatott uton halad, és themája az, hogy egy nős uracs egy falusi virágáros lányt elakar csábítani, de ideje korán megmenti egy falusi leány rokona. Nevetni eleget lehet, azonban ez még nem elég, hogy egy darab létjogát biztosítsa. A szereplők ügyesen helyt állottak, így mint virágáros leány Török Margit tett ki magáért, szép alakítást nyujtottak még Kovács (huszármester), Heltai Emilia (Lozsogina), Beniczky (Dunay), ügyesen játszott L. Perczel (Böske) és Havasi (Bandi). Közönség szép számmal.

Hétfőn szept. 12-én, végre a várva várt Zeller-féle: „Madarász” 3 felv. operette került előadásra. Meséje meglehetősen kuszált és merész, mert nem hiszem, hogy oly alakokat, mint a két professor, lehetne az életben találni. Különben kitűnő éleccel bőven találkozunk és nevetni lehet. A mi a zenéjét illeti, nagyon kellemes és fűlbemászó, sok szám feltűően szép, a mit bizonyít az, hogy a közönség egy nehanat meg is ismételtetett. Kitűnők voltak L. Perczel Mari (postás Milka) és Lorándi (Ádám), kik jó hangjuknál is voltak. — Jól alakítottak még Török Margit (fejdedlemű), Beniczky (Csósz), Szatmári Róza (Adelaide). Közönség zsufolva megtöltötte a színházat és a szereplőket minden felvonás végen zajosan hivta a lámpák elé.

Keddén szept. 13-án Rákosi Jenő 5 felvonásos paraszt tragédiája: „Magdolna” került színre. Remek alakítást nyujtott D. Örsi Aranka, mint Magda, a ki csak egy nappal hamarabb kapta szerepét a kezéhez, mind a mellett sok finomsággal és igazán mélyen átértett temperamentummal tudott alakítani. A közönség nagy elő-méressel adózott neki, a ki méltán megérdemelte az őszinte tetszésnyilvánulást. Kitűnők voltak még Kovács (Laczi), Beniczky (Siskó), Havvy (Gyömbér Mihály) és különösen Heltai né (Zsófi szakácsné), a ki ügyesen alakította rövid szerepét. — Az egész előadást kitűnőnek mondható és szinte kár volt, hogy ez alkalommal nem volt a színház eléggé látogatott.

Szerdán szept. 14-én meglehetősen teltház előtt ismét a „Madarász” került előadásra. Az előadás összevágó és kitűnő volt. A közönség több számot megismételtetett.

Csütörtökön szept. 15-én Strauss János ismert operettje a „Czigány báró” került előadásra, még pedig L. Perczel Mari asszony jutalomjátékára. Minden szereplő kített magáért, hogy az est sikerült biztosítsa, azonban még sem volt az oly tökéletes, a mint azt megletetni volna várt. Különben a jutalmazott szép sikert aratott, gyönyörűen énekelt és mindjárt első cigánydalánál két szép csokrot kapott. Ugy vettem észre, hogy Lorándi (Cigány báró) talán indisponálva volt, mert a magasabb hangokat szintelenül énekelte. Dulich Mariska (Czipra) szerepét bár gyöngé hanggal, de nagyon rokonszenvesen énekelte el, a miért a közönség elismerését is nyilvánította. Közönség elég szép számmal volt.

Pénteken szept. 16-án Mursi Károly: „Husszár szerelem” 3 felv. vigjátéka lett előadva. A meséje nagyon ügyes, a párbeszédek és epizódok remek-k, hozzá még az a jó előadás, a milyenben be lett mutatva, meg tette a hatást és a közönség minden percben lelkesen tüntetett az előadók mellett. — Kitűnők voltak D. Örsi Aranka (Anna), Kis Kata (Hépigé), Török Margit (Sárka). A két Barkos személyesítője Havvy és Lorándi Heltai (Kálmán), a ki az utolsó percben vette át ezt a nagy szerepet, valamint Heltai is (Berényi), Nagy Gy. kitűnően alakította a kalomista papot, egy szóval az előadás kitűnő volt, közönség is meglehetősen volt, a mit a „zóna” is elősegített.

A mint tudom a társulat még csak rövid ideig lesz itt, felhívjuk tehát a közönség figyelmét, pártolja a még hátra levő előadásokat, hogyha bár nem is fényes, de bár tisztességesen tudjon kivonulni városunkból a színészet.

bty.

Vegyes hírek.

— Kossuth-ünnep. Nincs egy talpalatnyi hely széles e hazában, hol csak magyar él, hol ünnepélyre ne készülne Kossuth Lajos 90-ik születési éve fordulója alkalmából. E napok igazán ünnepnapok leendnek minden igaz hazafira nézve. Városunk is, élén a hazafias ünnepélyeket tendő bizottsággal ünnepet fog szün-

telni f. hó 18. 19-ik napján. Az ünnepély terv szerint két szakaszban: f. hó 18-án d. u. 1/2 órától kezdődőleg (a városi háznál) és 19-én reggel 10 órán kezdve (az ev. ref. templomban) fog tartatni. — I. s z a k a s z. 1. 18-án d. u. 1/2 órákor körmenet a városi házától, élén a koll. ifjúsággal. 2. Makkai Domokos koll. tanár alkalmi beszédet tart. 3. Szakács Imre II. theol. szaval. 4. Este diszelszólás a színházban. II. s z a k a s z. Hétfő d. e. 10 órákor (a ref. templomban.) 5. Előnének a közönség által. 6. Ima. Józsa Gyula III. theol. által. 7. Zárónének. Különböző ünnepély sorrendjéről — hihetőleg — más oldalról is fogják értesíteni a közönséget.

— **Gáspár János** m. jegyzőt, ki az egyházi közélet terén is annyi buzgalommal fejtett ki, — az ev. ref. kerületi közgyűlés a nagyenyedi egyházközség főgondnokává választotta édes atya méltó utódául. A jól megérdemelt kitüntetéshez őszinte szívből gratulálunk.

— **Királyné Décesei Mariska** polg. iskolai tanító-nő, mint Budapestről táviratilag tudatta, áthelyeztetését kinyerte. Készségeit fontos indokokból történt ez s mi csak azt óhajtuk, hogy oly tanítónőt nyerjen az iskola, ki jó egyetértésben működjék tanítóitársaival, a mind fontosabbá váló tanterv terén.

— **A közigazgatási bizottság** f. hó 13-án tartott közgyűlésében, tekintve az adó hátralék nagyságát, kimondotta a felelősséget több hivatalos közegek ellen. A pénzügyigazgató által bemutatott jegyzék szerint ugyanis vannak közegek, melyek előjárói bámulatos közönyösséget tanúsítottak az adók biztosításában, a mi végül mégis csak az adófizetők hátrányára válik. Ezek ellenőrzését helyén van a szigorubb eljárás.

— **A jövő heti színházi műsor** nagyon édeskedes lesz. Ma este Kossuth 90-ik születésnapjának ünnepén színikerkül a „Falu rossza“. Ezt követik Kossuth életrajzi főbb mozzanatait előképekben. Majd Kossuth dícsőítése, mely utóbbi kép alatt az összes személyzet a „Ne sirj Kossuth Lajos“ refraine dalt énekli. A hét folyamán színikerkül a fővárosban most legkedveltebb új dráma a „Bolondok háza“ c. boházot, további helyi szerzőtől „Közlegő“ c. népszínmű melyhez Donáth Lajos színházi karnagy írt sok szép új dalt. Csütörtökön lesz a társulat drámai primadonnájának D. Őrsi Arankának jutalomjátéka. Az ambiciózus művész Dumas „Kamélias helygőze“ben fogja művészetét és több fényes tojlettjét bemutatni, hiszük telt ház előtt, a hogy meg is érdemli. Színikerkülnek még Szép Heléna és Rip va Winkle operettek.

— **Nyilvános számadás.** A nagyenyedi önkéntes tüzoltó egylet által, a f. évi szeptember hó 11-én a Sétán terén tartott mulatságról. Befolyt 263 drb jegyért (a 40 kr) 104 frt 80 kr, felülfizetésből 25 frt 40 kr, adakozásból, a versenydíjakra 13 frt; összesen 143 frt 20 kr, összes kiadás lett 42 frt 67, — marad tiszta jövedelem 100 frt 53 kr. — Felülfizetési kegyeskedtek Scheidel József 6 frt, Gref János 2 frt, Müller Mihály 1 frt 80 kr, Korbuly Bálint 1 frt 60 kr, s a versenyekre 5 tárgy, Kun József 1 frt 40 kr, íjj Vinkler János 1 frt 60 kr, id. Vinkler János egy egyesületi tallér, Cirner József 1 frt, Zeyk Daniel 1 frt, dr. Magyar Károly 1 frt, Münich Ferenc 1 frt, Sebessi Zsigmond, Fánta József, Feiller Lázár, Tóskés Imreh, Bodola Lajos, Báldi Károly 1 tárgyat is, Sebestyén Sándor, Balla Béla, özv. Hüdiziszt Matyásné, Kerekes Károly, dr. Jenai Elek és Baló Péter 60—60 kr Muandzsán János, íjj. Vajda N. 50—50 kr, özv. Szilasiné 40 kr, Balla István 40 kr, Csizsár János, Széki Ferenc, Tarisnyás János, Mezei Károly, Poloni Domokos, Mór Ferenc, Fogarasi tanár, Török Bertalan, Papp János, Ujvári Imreh és Wokál János 20—20 kr, Kis Károly és Üveges Andrásné 10—10 kr. Egy igaz hazafi Lázár Károly, Papp Peterné, Kovács József gyógyszerész, Balla István, N. N. Markovits Lajos és Feiller Farkas 50—50 kr, Gyalai Károly 30 kr, Pitlich Gusztáv 20 kr, Müller Mihály és Papp Gyula 40 kr, Scheidel József 20 liter bort ajándékozott a tüzoltók részére, továbbá a versenyekhez tárgyakkal járultak: Matyá Lajos 20 pántkóval, Vajda Péter, Verner Ódon, Tüzes Árpád, Harmath Miklós, Jakab Karoly 1—1 tárgyat, Pattantyus Antal 2 tárgyat. — Mindezekért fogadják a nemes lelkű adakozók a nagyenyedi önkéntes tüzoltó egylet hálás köszönetét.

Felelős szerkesztőség:

DR. MAGYARI KÁROLY.

TÖRÖK BERTALÁN.

Kiadótulajdonos: WOKÁL JÁNOS.

HIRDETÉSEK

Leszállított áru selymeket méterenkint 25%—33% és 50% árleengedéssel az eredeti áron alól szállít, megrendelt egyes öltönyökre, vagy végekben is postabér és vámentesen HENNEBERG G. (cs. kir. udvari szállító) selyem-nyár a ZÜRICHBEN. Minták postá fordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. (2.)

Egy igen jó forgalmu sarok

FÜSZER ÜZLET

a piacon; dohánytözsde-, só- és pálinka joggal, berendezéssel és áruval anyagi viszonyok miatt biztosíték mellett több évekre azonnal átvehető.

Ugyanott lakás, kamra, az udvaron jó kut és köistálóval együtt

400 frt évi haszonbér mellett.

Értekezhetni lehet SZOTYORI JÁNOS urnál Nagyenyeden. 1—1

Sz. 3203—1892.
tkvi.

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint tkvi. hatóság által, asszonynepi Gruicza Juon I. Todornak asszonynepi Faraján Juon hagyaték elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 16 frt 50 kr perköltség tőke, 3 frt 80 kr végrehajtási már megállapított valamint jelenlegi 5 frt 60 kr és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő, ügyvéd Bíró Miklós ügygondnok által képviselt Faraján Juon örökösei: Faraján Aurél és kiskoru Faraján Todornak az asszonynepi 57. sz. tjkvben A+1, 3—6, 8—11, 13, 14, 15, 18—21 és 23—25 rend sz. alatti ingatlanaira 486 frt megállapított kiküldési árban elrendeltetik. Megjegyeztetvén, hogy ezen ingatlanokat özv. Faraján Juonné életfogytiglan haszonélvezeti joga terheli.

Az árverés 1892. évi október hó 10-ik napján délelőtt 10 órákor Asszonynepe községe házául fog megtartatni. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becserának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban letenni.

Vevő köteles a vételért az árverés jogerőre váltta után 3 egyenlő részletben 30, 60 és 90 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamattal együtt a n.-enyedi kir. adóhivatalnál, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíró, mint tkvi. hatóságnál és Asszonynepe község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság. Nagyenyed, 1892. június hó 30-ik napján.

CSERNÁTONI VAJDA,
kir. járásbíró.

Sz. 3930—1892.
közig.

Hirdetmény.

Nagyenyed város Farkaspatak nevű 300 holdas tölgyerdejének ez évi makktermés nyilvános szóbeli árverésen f. hó 21-én, azaz szerdán d. u. 3 órákor a városházánál el fog adatni.

A városi tanácsból

Nagyenyed, 1892. szeptember 14-én.

Kovács Gyula,
polgármester.

Szám 2977—1892.
tkvi.

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság által a kir. kincstárnak Tadea Számoilla és özv. Tadea Dunitroné elleni végrehajtási ügyében, végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 79 frt 96 kr adó tőke, ennek esedékesség alaptól folyó 6% kamata 7 frt 30 kr, végrehajtási 5 frt 60 kr, árverésenkénti és 15 frt 56 kr, árverés foganatosítási valamint jelenlegi 5 frt 60 kr és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett, végrehajtást szenvedő Tadea Számoillának a háportoni 28. sz. tjkvben A + 4, 6, 13, 15 és 22 r. sz. alatti ingatlanaira 98 frt, továbbá tekintettel az 1881. évi 60. t. c. 156 § a pontjára a háportoni 252 sz. tjkvben a Tadea Dieza Tadea Számoilla, valamint kiskoru Tadea Lodovika, Augusztn és Demján nevére felvett A. + 1 rend 2507., 2508., és 2509. hrsz. alatt egész fekvőkre 41 frt, a háportoni 251 sz. tjkvben felerészeken Tadea Számoilla más felerészben, kiskoru Tadea Augusztn és Demján nevére felvett 68 frt 10 kr váltáság tőkével terhelt A + 1 rend 554. hrsz. sz. alatti szőlőre 22 frt, a háportoni 246. sz. tjkvben 2/3-ad részben Tadea Számoilla és 1/3-ad részben kiskoru Tadea Lodovika nevére felvett A + 1 rend 57 b. és 58 b. hrsz. sz. alatti betétekre 160 frt és végül a háportoni 218 sz. tjkvben Tadea Dieza, Számoilla kiskoru Augusztn és Demján nevére felvett A + 1 rend 1519. hrsz. sz. alatti legelőre és 1520. hrsz. sz. alatti 82 frt 59 kr váltáság tőkével terhelt szőlőre 100 frt ezenel megállapított.

Az árverés 1892. évi október hó 7-dik napján d. e. 10 órákor Háporton községe házául fog megtartatni. Árverezni szándékozók végrehajtató kivételével tartoznak az ingatlanok becserának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban letenni.

Vevő köteles a vételért az árverés jogerőre váltta után 2 egyenlő részletben 30 és 60 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6%-os kamattal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog betudatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságnál és Háporton község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbíró, mint tkönyvi hatóság. Nagyenyed, 1892. június hó 20. napján.

CSERNÁTONI VAJDA,
kir. járásbíró.

VIRSLI! FÜSTÖLT HUS! SONKA!

Tisztelettel ajánlom a n. é. helybeli és vidéki közönségnek

szeptember hó 15-től, naponta

frissen készült virsli, szalvaládé, disznófőcsajt; fris füstölt és többféle kolbászok és mindenféle FÜSTÖLT HUSOKAT.

Továbbá pácolt sonka, nyelv; hájzsir, császár-hus; fehér-, füstölt- és paprikás szalonát kis és nagy mennyiségben.

Vidéki megrendeléseket pontosan kiszolgálók, vidékre árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.

Teljes tisztelettel

Incze István.

2—2

Nagyenyed, jótér 20 szám.

A LEGUJABB és LEGOLCSÓBB

politikai és közgazdasági napilap

a Magyar Ujság

Laptulajdonos:

Dr. Fenyvessi Ferenc orsz. képviselő.

Előfizetési árak:

1 hóra 1 frt, 1/2 évre 3 frt, 1/2 évre 6 frt, 1 évre 12 frt.

Egy szám ára 3 kr, vidéken 4 kr.

A Magyar Ujság kiadóhivatala egész éves és féléves előfizetőinek azt az állandó kedvezményt nyújtja, hogy a Magyar Ujság valamennyi sorsjegyre, melyek Magyarország és Ausztria összes törvényesen engedélyezett sorsjegyeinek két csoportjából állanak és a magyar leszámítoló és pénzváltó-banknál letétbe helyeztetek, játszanak és évenként és csoportonként 65, tehát 130 húzásban részesülnek s csoportonként 3 és 1/2 tétet összesen

7 millió nyereségre játszanak

A Magyar Ujság rendszeren 16 oldalnyi terjedelemben, de gyakran 20 és 24 oldalon jelenik meg és a rendes gazdag rovatokon kívül állandóan két vezércikket, két téma és ismeretterjesztő cikket és

két kitűnő regényt közöl,

melyek közül az 1/2 éves előfizetők 1 kötetet, a 1/2 éves előfizetők 2 kötetet és az egész éves előfizetők 4 kötetet kapnak, miután a lapban közölt kitűnő regények

külön kötet alakjában is megjelennek.

Mutatványszámokat kívánatra ingyen küld a

„MAGYAR UJSÁG“

kiadóhivatala

2—4 Budapest, IV. kerület, granátos-utca 1. sz.

Figyelmeztetésül

Ismeretes ama siker, melyet cognak-unk

kiváló minősége és gyárunk megbízhatósága

által nemcsak Ausztria-Magyarországon, hanem külföldön is elért. Furfangos és találmány kereskedőket ez rövid idő óta arra bírta, hogy jó hangzású főuri neveket vásároljanak, hogy ily köpcny alatt látszólag szolid, de tényleg csak

papiron létező grófi cegnagyarakat alkothassanak.

Egy újabb ily névvásárlás és küszöbön levő gyár-alapítás kényszerít bennünket eme figyelmeztetésre.

Tekintve azt, hogy az ily módon alakult cégek törekvése oda irányul, hogy lármás vásári reklám segítségével a hiszékeny közönséget kizsákmányolják és hogy ily eljárás a cognacipar életfeltételeit veszélyezteti, kénytelenek voltunk ezen COGNACGYÁR SZÉDELGÉST illetékes helyen feltárni, meg lévén győződve, hogy az illetők méltó büntetésüket ki nem kerülőik.

A gr. Keglevich István-féle

Promontori cognak-és bórshesz-gyár igazgatósága

1—1

BUDAPESTEN.

Szer
A KI
lap s
közle
K
Wokál
az elő
bérm
Készít

Az erdő

Folyó

kath. status
A tagok, k
tek össze s
tek meg,
Némi aggo
gyöngéked
váló érdekl
szer fel is
Samu világ
elismerése
tiszttét.

A gyu

nagy temp
tán a tago
hivta meg
beszédét él
márom és
zott éles sz
mányos sze
fel fog-e h
telemben?
szóval sem
elnökléte a
és Istennek
kivánta a
nagy veszt
Sándor és
tán érték,
mes szívá
lfolyt idő
Julia 2000
25 krt, b.
özv. gf. Ká
kisdédvot
dalmazásra

Zsiga h
azon egy he
az ő fiatal b
és egyenesen
gyelnőt a fak
bajába, hol ő
találta.

„Ember

„hol ég?“

„Iu“ és

— röviden —

ideje távozn

De Zsig

korhola: „Ma

ha mindég i

észre.“

„Igen,

rülményeime

kit szeretni

alattomos vén

„És ez

gondolnának

a leány el va

„Margi

„Igen

boldog lenne

mi mindnyaj

hatná — gon